

Związek Województw Kresczypospolitej Polskiej

Warszawa, 23 czerwca 2016 r.

SEKRETARIAT SZEFA KS

L.dz. ....

Data wpływu 24.06.2016.....

ZW/0714/130/16

Pan
Lech Czapla
Szef
Kancelarii Sejmu

Pracownicy Pałacu Mławska

W odpowiedzi na pismo z dnia 09 czerwca 2016 r., w sprawie przedłożenia opinii do poselskiego projektu ustawy (MK-020-219/16) - o zmianie ustawy o jednostkach doradztwa rolniczego (druk nr 572), w załączeniu, przekazujemy:

- Stanowisko Konwentu Marszałków Województw RP z dn. 22 czerwca 2016 r. w sprawie projektu zmiany ustawy o jednostkach doradztwa rolniczego wraz ze zdaniem odrębnym
- Stanowisko Zarządu Związku Województw RP z dn. 20 czerwca 2016 r. w sprawie planowanego przeniesienia nadzoru nad wojewódzkimi ośrodkami doradztwa rolniczego do Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi
- Stanowisko XXXII Zgromadzenia Ogólnego Związku Województw RP z dn. 04 marca 2016 r. w sprawie planowanego przeniesienia nadzoru nad wojewódzkimi ośrodkami doradztwa rolniczego do Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi

oraz opinie otrzymane z województw: łódzkiego, pomorskiego, kujawsko-pomorskiego, mazowieckiego, wielkopolskiego, warmińsko-mazurskiego i świętokrzyskiego.

Z uprzejmym pozdrowieniem

/-/ Bogdan Ciepielewski

Dyrektor Biura ZWRP

**Stanowisko
XXXII Zgromadzenia Ogólnego
Związku Województw Rzeczypospolitej Polskiej
z dnia 4 marca 2016 roku**

w sprawie planowanego przeniesienia nadzoru nad wojewódzkimi ośrodkami doradztwa rolniczego do Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi

Związek Województw PR wyraża zaniepokojenie w związku z zapowiadaniem przez Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi przeniesieniem nadzoru nad wojewódzkimi ośrodkami doradztwa rolniczego z samorządów województw do Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

Wojewódzkie ośrodki doradztwa rolniczego stanowią istotny instrument realizacji polityki regionalnej w zakresie podnoszenia konkurencyjności polskiego rolnictwa i rozwoju obszarów wiejskich prowadzonej przez samorzady województw. Samorzady Województw zaangażowały już w rozwój tych ośrodków znaczne środki finansowe z własnych budżetów. Wojewódzkie ośrodki doradztwa rolniczego realizują zadania określone w regionalnych strategiach rozwoju, w tym rozwoju rolnictwa i obszarów wiejskich, przyjętych w dokumentach strategicznych województw, a także uwzględnionych w średniookresowej strategii rozwoju kraju do 2020 i stanowiących integralną część umowy partnerstwa zawartej przez Polskę z Komisją Europejską.

Związek Województw stoi na stanowisku, że zamiar podporządkowania wojewódzkich ośrodków doradztwa rolniczego Ministrowi Rolnictwa i Rozwoju Wsi w poważnym stopniu zaburzy realizację wymienionych strategii, a w konsekwencji ograniczy zdolność absorpcji środków unijnych przez polskich rolników i inne podmioty, działające na obszarach wiejskich.

Należy również podkreślić, że nie tak dawno nadzór nad ośrodkami doradztwa rolniczego został przekazany w ręce samorządu wojewódzkiego. Częste zmiany tego systemu nie sprzyjają stabilizacji funkcjonowania instytucji, gromadzenia przez nie doświadczeń i dobrych praktyk, a co za tym idzie skutecznego zaspokajania potrzeb doradczych rolników.

Marek Woźniak

Przewodniczący Obrad
Zgromadzenia Ogólnego Związku Województw RP

**Stanowisko
Zarządu Związku Województw Rzeczypospolitej Polskiej
z dnia 20 czerwca 2016 r.**

w sprawie: planowanego przeniesienia nadzoru nad wojewódzkimi ośrodkami doradztwa rolniczego do Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi

Zarząd Związku Województw RP odnosząc się do odpowiedzi Pana Ryszarda Zarudzkiego Podsekretarza Stanu w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 4 kwietnia 2016 r. dot. przygotowywanego projektu nowelizacji ustawy o jednostkach doradztwa rolniczego przewidującego m.in. zmianę podporządkowania ośrodków doradztwa rolniczego, które aktualnie podlegają samorządom województw, nie akceptuje przedłożonego, typowo politycznego stanowiska.

Uważamy, że należy utrzymać dotychczasową zależność, która pozwoli samorządom województw na aktywne kreowanie polityki regionalnej rozwoju wobec obszarów wiejskich i poprzez doradztwo umożliwi oddziaływanie na wprowadzanie postępu technologicznego w rolnictwie.

Projekt zmian do ustawy ma charakter polityczny czego dowodem jest w szczególności proponowana zmiana ograniczająca się do możliwości odwołania dyrektorów ODR oraz członków Rady Społecznej będącej organem opiniodawczo – doradczym. W ten projekt zmian mający charakter polityczny wpisuje się zapis o obniżeniu wymagań dotyczących wykształcenia w stosunku do kandydatów na dyrektora ODR i zlikwidowanie procedury konkursowej na to stanowisko. Zapis ten umożliwia kierowanie jednostką doradztwa rolniczego osobom, nie mającym doświadczenia merytorycznego i poważania wśród rolników, którzy są szczególnie wyczuleni na jakość doradztwa.

Te działania nie wpłyną w żaden sposób na lepsze zarządzanie, czy też osiągnięte wyniki przez jednostki doradztwa, mają jedynie umożliwić zatrudnienie osobom wskazanym przez organ nadzoru.

Obecny projekt nowelizacji ustawy o jednostkach doradztwa rolniczego polegający na przeniesieniu nadzoru nad ośrodkami doradztwa rolniczego do ministra właściwego ds. rolnictwa, sprowadza się do zapisów, które w żaden sposób nie tworzą podstaw prawnych dla działań przyczyniających się do tworzenia konkurencyjności polskiego rolnictwa, a szczególnie jego regionalnej specyfiki wynikającej z uwarunkowań glebowo-klimatycznych, czy struktury gospodarstw rolnych i w naszej ocenie wpłynie destabilizująco na publiczne doradztwo rolnicze w Polsce, a tym samym przełoży się na zahamowanie pozytywnych przemian w całym sektorze rolnym.

Aktualnie ośrodki doradztwa rolniczego włączone są zarówno w rozwój regionalny, a także w realizację zadań wynikających zarówno z krajowej, jak i wspólnotowej polityki rolnej.

Poszczególne samorządy województw włączyły ośrodki doradztwa rolniczego w regionalne systemy wspierania rolnictwa i tworzenia regionalnych strategii rozwoju. Część instrumentów Wspólnej Polityki Rolnej ma charakter scentralizowany, jednak poprawa konkurencyjności sektora rolnego z poziomu regionalnego może być realizowana przede wszystkim poprzez wspieranie instytucji z otoczenia rolnictwa (m.in. doradztwo rolnicze, instytuty badawcze, uczelnie, regionalny system rolniczego kształcenia praktycznego). Celem tych działań winno być stworzenie jak najlepszych warunków dla transferu nowoczesnych technologii rolniczych i około rolniczych do gospodarstw rolnych.

Wraz z rozpoczęciem wdrażania PROW 2014-2020 ośrodki doradztwa rolniczego zostały włączone w Krajową Sieć Innowacji na rzecz rolnictwa podejmując już w 2015 roku szereg praktycznych działań dla powiązania nauki (uczelnie i rolniczych instytutów naukowych), edukacji rolniczej (szkół rolniczych) oraz biznesu rolniczego i rolników. Ośrodki doradztwa rolniczego wspólnie z instytutami rolniczymi i innymi podmiotami odgrywają w tych działaniach znaczącą rolę tworząc podwaliny regionalnego, niekomercyjnego systemu wspierania profesjonalnej produkcji rolniczej.

Ośrodki Doradztwa Rolniczego aktywnie włączają się w działania Samorządów Województw ukierunkowane na upowszechnianie postępu technologicznego i nowoczesnych technologii rolniczych, rozpowszechnianie dziedzictwa kulturowego i kulinarnego obszarów wiejskich oraz aktywizację społeczności wiejskiej. Współpraca z samorządami województw pozwala tym jednostkom na skuteczne pozyskiwanie środków zewnętrznych.

W raporcie pt.: „Działalność jednostek doradztwa rolniczego w latach 2010-2013 (I półrocze z dnia 3 czerwca 2014 r., Najwyższa Izba Kontroli, przedstawia stanowisko iż: „Zakres oferowanych usług jak i jakość świadczonego doradztwa w latach 2010-2013 (I półrocze) były satysfakcjonujące dla ok 80% gospodarstw rolnych. Wynik badań prowadzonych przez NIK wykazał, że z doradztwa rolniczego korzystała blisko połowa rolników, z tego z doradztwa WODR ok. 40 %. Największą grupą korzystającą z doradztwa WODR (ok. 66%) byli właściciele gospodarstw do 20 ha.”

Współczesny model doradztwa rolniczego powinien korzystać z systemu umożliwiającego zdobywanie informacji i pogłębianie wiedzy z zakresu ekonomiki produkcji rolniczej, najnowszych technik i technologii produkcji, sprzyjających osiągnięciu wysokich standardów jakościowych, zarządzania gospodarstwem, standardów środowiskowych, przedsiębiorczości i tworzenia nowych miejsc pracy oraz wprowadzania innowacyjności. Musi też sprostać wyzwaniom związanym z globalizacją i liberalizacją rynków rolnych, a także wspierać gospodarstwa rodzinne, aby radziły sobie z konkurencyjnością na światowym rynku.

Natomiast przesłana odpowiedź nawet nie koresponduje z zapisami zawartymi w „PROGRAMIE DZIAŁAŃ Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi na lata 2015-2019” opublikowanym w grudniu 2015 r. zawierającej m.in. poniższy zapis:

„06.03.Zwiększenie efektywności funkcjonowania i dostępności doradztwa rolniczego w systemie wiedzy rolniczej.”

„Należy dążyć do wzmocnienia Systemu Doradztwa Rolniczego, poprzez określenie na nowo statusu doradcy rolniczego, zmiany ilościowe i jakościowe kadr doradczych, stworzenie systemu kształcenia ustawicznego i awansu zawodowego doradców rolniczych. Niezbędne będzie nowe podejście do umiejscowienia doradztwa rolniczego w systemie wiedzy rolniczej na styku ze sferą nauki i edukacji rolniczej oraz zdefiniowanie funkcji doradztwa rolniczego w tym zakresie.”

Ten i wiele innych zapisów PROGRAMU dot. doradztwa rolniczego w tym działalności ODR nie zostało odnotowane w projekcie nowelizacji ustawy o jednostkach doradztwa rolniczego. Takie podejście świadczy o marginalizacji szeroko pojętego publicznego i prywatnego doradztwa rolniczego.

Mocno podkreślamy, że należy utrzymać dotychczasową formę organizacyjną publicznego doradztwa. Pięć lat nadzoru samorządów województw nad ośrodkami doradztwa rolniczego, to zbyt krótko, żeby ostatecznie przesądzać o wadach tego rozwiązania. Problemem nie jest poziom doradztwa, tylko słabe dofinansowanie. Dotacje należy zwiększyć, by ośrodki mogły być silniejsze. Systemem doradztwa rolniczego powinien być wieloelementowy z uwzględnieniem uzyskania akredytacji na świadczenie usług doradczych wydawanej przez ministra właściwego ds. rozwoju wsi, co podniesie jakość świadczonych usług doradczych.

Zarząd Związku Województw RP wyraża swoje zaniepokojenie skutkami zmian legislacyjnych jakie niesie ze sobą projekt nowelizacji ustawy z dnia 22 października 2004 r. o jednostkach doradztwa rolniczego stwierdzając, że projektowana centralizacja w tej dziedzinie jak i w wielu innych działaniach nie wpłynie na lepsze dotarcie doradców do rolnika, nie uwzględniając regionalnych potrzeb krajowego rolnictwa, a wprowadzenie tej zmiany tylko zwiększy biurokrację.

Olgiard Geblewicz

Prezes Zarządu

Związku Województw RP

Projekt zmiany ustawy o jednostkach doradztwa rolniczego – uwagi woj. pomorskiego.

Projekt ustawy narusza zasadę zaufania do państwa i stanowionego przez nie prawa wyrażoną w art. 2 Konstytucji, która co nie ulega żadnym wątpliwości jest uznawana za wiążącą również w stosunkach między jednostkami samorządu terytorialnego a państwem (zob. wyroki TK z: 18 lipca 2006 r., sygn. U 5/04, OTK ZU nr 7/A/2006, poz. 80; 12 marca 2007 r., sygn. K 54/05, OTK ZU nr 3/A/2007, poz. 25; 18 grudnia 2008 r., sygn. K 19/07, OTK ZU nr 10/A/2008, poz. 182 oraz 29 października 2010 r., sygn. P 34/08, OTK ZU nr 8/A/2010, poz. 84). Wyraża się ona w takim stanowieniu i stosowaniu prawa, aby podmioty mogły układać swoje sprawy w zaufaniu, że nie narażają się na prawne skutki, których nie mogły przewidzieć w momencie podejmowania decyzji, oraz w przekonaniu, że ich działania podejmowane zgodnie z obowiązującym prawem będą także w przyszłości uznawane przez porządek prawny. Ustawodawca nie powinien podważać ufności w sprawiedliwość i racjonalność swoich działań (por. wyrok TK z 29 czerwca 2005 r., sygn. SK 34/04, OTK ZU nr 6/A/2005, poz. 69). Najwięcej miejsca relacji ustawodawca – jednostki samorządu terytorialnego poświęcono w wyroku Trybunału o sygn. K 14/11, w którym wskazano, że zasada zaufania społeczności lokalnej jednostki samorządu terytorialnego do państwa i stanowionego przez nie prawa, analogicznie do zasady zaufania obywateli do państwa i stanowionego przez nie prawa w ogólności, opiera się na pewności prawa, a więc takim zespole cech przysługujących prawu, które zapewniają bezpieczeństwo prawne oraz umożliwiają jednostkom samorządu terytorialnego decydowanie o swoim postępowaniu na podstawie pełnej znajomości treści obowiązującego tekstu prawnego oraz przesłanek działania organów państwowych i konsekwencji prawnych, jakie ich działania mogą wywołać.

W ocenie Konwentu Marszałków proponowane zmiany ustawowe w sposób zaskakujący dla województw spowodują w sposób radykalny zmianę stanu mienia samorządu województwa, w postaci jego uszczuplenia, stanowiąc tym samym przykład naruszenia zaufania jednostek samorządu terytorialnego do państwa (od 01.08.2009r. tj. od nabycia mienia będącego we władaniu PODR-ów mienie to było częścią mienia województw). Województwa podejmowały działania niejednokrotnie kosztem swojego pozostałego majątku na rzecz mienia będącego w dyspozycji PODR-ów, traktując swoje mienie jako całość, w postaci np. przekazania prawa własności nieruchomości na rzecz PODR, nabycie prawa własności nieruchomości i wydzierżawienie jej PODR-owi dokonane przez Województwo Pomorskie. Posiadane mienie oraz jego stan samorządy województw uwzględniają w swoich zamierzeniach i wieloletnich planach finansowych oraz inwestycyjnych

W doktrynie wyróżnia się jej trzy rodzaje, będące pod ochroną sądową, a mianowicie samodzielność ustrojową, majątkową oraz kompetencyjną, które posiadają znamiona uniwersalnego podziału typologicznego samodzielności samorządu, który można odnieść dla każdej jednostki samorządu terytorialnego. Z art. 165 Konstytucji RP można wywnioskować, iż poprzez wprowadzenie do ustawy zasadniczej zapisu o samodzielności jednostek samorządu terytorialnego, celem

ustawodawcy było oddzielenie administracji rządowej od administracji samorządowej. Zgodnie z tym przepisem Konstytucji, jednostki samorządu terytorialnego zostały wyposażone w osobowość prawną oraz w prawa majątkowe. Na gruncie prawa cywilnego, w myśl art. 33 kc, osobami prawnymi są Skarb Państwa, a także inne jednostki organizacyjne, którym przepisy szczególne przyznają osobowość prawną. Skarb Państwa, jako organ administracji państwowej, jest umocowany do władania posiadany przez siebie mieniem. **To właśnie z mienia Skarbu Państwa zostały wydzielone składniki majątkowe i przekazane jednostkom samorządu terytorialnego, po to aby mogły realizować swoje zadania.** Nadanie przez państwo osobowości prawnej samorządom w drodze uzupełniających się sfer *dominium* oraz *imperium* jest odzwierciedleniem ich samodzielności. Samodzielność działania samorządu terytorialnego została odzwierciedlona w zakresie nabywania przez nie składników majątkowych wchodzących w skład majątku państwowego, który będzie służył realizacji jej zadań. Może być ona ograniczona w przypadku, kiedy zachodzą przesłanki wymienione w art. 64 w związku z art. 31 Konstytucji RP, gdzie jest wymagana ustawowa forma ograniczania praw majątkowych i rzeczowych jednostki samorządu terytorialnego. Samorząd może dysponować swoim majątkiem tak jak właściciel, gdzie inny podmiot poza ustawodawcą nie może ingerować w jego sferę uprawnień wynikających z prawa własności. Poruszana kwestia samodzielności majątkowej samorządu terytorialnego, która dopuszcza ingerencję ustawodawcy w obszarze praw majątkowych jednostek samorządu terytorialnego, mającego legitymizację do działania w przepisach Konstytucji, nie może być zbyt uciążliwa i nadmierna dla jednostki samorządu terytorialnego. Aspekt samodzielności majątkowej łączy się płynnie z kwestią samodzielności finansowej jednostek samorządu terytorialnego (Konstytucyjna zasada ochrony sądowej samodzielności jednostek samorządu terytorialnego Roman Szumlakowski).

Dualizm administracji publicznej w województwie nie tylko osłabia pozycję samorządu, ale nadto jest kosztowny, ale ponadto może być konfliktogenny.

Opinia woj. łódzkiego do projektu ustawy o zm. ustawy o jednostkach doradztwa rolniczego /druk 572/

Departament Rolnictwa i Ochrony Środowiska Urzędu Marszałkowskiego Województwa Łódzkiego negatywnie opiniuje przedstawione zmiany w poselskim projekcie ustawy o zmianie ustawy o jednostkach doradztwa rolniczego. Opinia ta jest zbieżna z popieranym przez Marszałka Województwa Łódzkiego projektem Stanowiska Konwentu Marszałków w sprawie projektu zmiany ustawy o jednostkach doradztwa rolniczego.

Analiza treści projektowanych zmian do ustawy z dnia 22 października 2004 r. o jednostkach doradztwa rolniczego, wskazuje na sprzeczności w zakresie właściwej i zgodnej z prawem procedury i zasad ich wprowadzania. Projektowane zmiany należy ocenić jako niezgodne z punktu widzenia porządku prawnego w zakresie zachowania autonomii i niezależności jednostek samorządu terytorialnego, w tym przekazywania im do realizacji zadań, w tym przypadku z zakresu doradztwa rolniczego, jak również ochrony własności przekazanego samorządom województwa mienia w oparciu, o które obecnie funkcjonują wojewódzkie ośrodki doradztwa rolniczego.

Należy przypomnieć, że zgodnie z art. 47 ust. 1 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa mieniem województwa jest własność i inne prawa majątkowe nabyte przez województwo lub inne wojewódzkie osoby prawne, co odnosi się również do mienia samorządowych obecnie osób prawnych jakimi są ośrodki doradztwa rolniczego. Z uwagi na fakt, że ośrodki doradztwa były państwowymi jednostkami organizacyjnymi posiadającymi osobowość prawną zgodnie z art. 51 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami, Skarb Państwa winien te jednostki wyposażyć w majątek pochodzący z zasobu nieruchomości Skarbu Państwa, co uczynił przez odpowiednie zapisy w art. 20 ustawy o jednostkach doradztwa. Dokonano również na podstawie tej ustawy komunalizacji mienia Skarbu Państwa służącego realizacji zadań z zakresu doradztwa na rzecz samorządów województw, co przewidziano w art. 31 - 34 w/w ustawy.

W tym stanie rzeczy na chwilę obecną właścicielem gruntów obciążonych użytkowaniem wieczystym na rzecz ośrodków doradztwa są samorządy województw. Należy stwierdzić, że tworzenie na nowo państwowych osób prawnych jakimi mają być ośrodki wymagałoby dokonania dekomunalizacji mienia samorządu województwa, gdyż państwowe osoby prawne, jak wynika niezbieżnie z regulacji art. 51 ustawy o gospodarce nieruchomościami winny być wyposażone w majątek pochodzący z zasobów Skarbu Państwa.

W konsekwencji narzucenie jednostce samorządu, w całkowitym oderwaniu od jej woli, przy równoczesnym istnieniu po jej stronie statusu właściciela nieruchomości wraz ze wszystkimi obciążeniami, a w tym przypadku prawem użytkowania wieczystego na rzecz państwowej osoby prawnej w sposób oczywisty narusza fundamentalną dla obrotu cywilnoprawnego zasadę samodzielności i poszanowania własności również jednostek samorządu terytorialnego.

Z całą stanowczością należy podkreślić i wyrazić swój zdecydowany sprzeciw przeciwko takim działaniom, które nie znajdują uzasadnienia w obowiązującym porządku prawnym. Żadne przepisy prawa, a bynajmniej nie powołano ich w uzasadnieniu do projektu, nie przewidują zmiany charakteru prawnego jednostki bez przeprowadzenia zmian własnościowych, tak żeby własność majątku organu nadzorującego była tożsama ze statusem jednostki organizacyjnej. Nie do pogodzenia z zasadą poszanowania własności samorządu jest fakt, że na jego majątku ujawnionym w księgach wieczystych ma prowadzić działalność państwowa osoba prawna. Samo założenie takich zmian zakłada naruszenie prawa własności samorządu i wykorzystywania mienia samorządu do wykonywania jego zadań i przez jego jednostki zgodnie z art. 56 ustawy o gospodarce nieruchomościami. Skoro zamiarem projektodawców jest wprowadzanie zmian rangi ustawowej winny być one oparte o obowiązujące przepisy i zgodne z regulacjami uznającymi i szanującymi prawo właściciela do dysponowania swoim majątkiem.

Projektodawcy podczas prac nad ustawą winni rozważyć dla dobra oczekujących wsparcia rolników, możliwość rozdzielenia pomiędzy samorządy województwa i administrację rządową zadań z zakresu doradztwa rolniczego bez prób wprowadzania rozwiązań naruszających porządek prawny. Dalsze procedowanie zaproponowanych zmian, może doprowadzić do całkowitej dezorganizacji doradztwa rolniczego, a zagrożenia tego nie dostrzeżono lub też nie chciano dostrzec przy projektowaniu zmian w tym zakresie.

Dlatego też całkowicie uprawnionym jest stwierdzenie, że projekt zmian do ustawy ma charakter personalny, czego dowodem jest w szczególności zmiana polegająca na przeniesieniu podległości i nadzoru nad ośrodkami doradztwa rolniczego z zarządu województwa do ministra właściwego do spraw rozwoju wsi. Zmiany określone w projekcie ustawy ograniczają się jedynie do dania możliwości odwołania dyrektorów ODR oraz członków Rady Społecznej będącej organem opiniodawczo – doradczym przez ministra właściwego do spraw rozwoju wsi. Taka zmiana jedynie ma na celu umożliwienie zmian personalnych i w żadnym razie nie usprawnia realizacji zadań związanych z rozwojem konkurencyjności i rozwoju rolnictwa i obszarów wiejskich. Dobitym dowodem wskazującym na wskazany cel projektowanych zmian jest obniżenie wymagań dotyczących wymaganego wykształcenia w stosunku do kandydatów na dyrektora jednostki doradztwa rolniczego i zlikwidowanie procedury konkursowej na to stanowisko. Te działania nie wpłyną w żaden sposób na lepsze zarządzanie, czy też osiągnięte wyniki przez jednostki doradztwa, mają jedynie umożliwić zatrudnienie osobom wskazanych przez organ nadzoru.

Należy zauważyć, że obecnie wykorzystanie dotacji celowej przekazywanej na funkcjonowanie ośrodków doradztwa jest ściśle powiązane z rocznym programem działalności i zmiana podległości w tym zakresie nie będzie miała żadnego wpływu na wykorzystanie czy też kontrole wykorzystania przyznanej dotacji.

Zmiana charakteru wojewódzkich jednostek doradztwa rolniczego z wojewódzkich samorządowych osób prawnych na państwowe osoby prawne rażąco narusza wskazane wyżej regulacje prawne związane z wyposażaniem w majątek te podmioty.

Należy też podkreślić, że każde województwo posiada swoją specyfikę geograficzno – klimatyczną i związany z tym charakter produkcji rolniczej. Działalności każdego ośrodka doradztwa rolniczego wpisuje się w strategię poszczególnych województw. Ścisła współpraca z Urzędami Marszałkowskimi oraz ich nadzór i ogromne wsparcie merytoryczne pozwala sprostać wszystkim oczekiwaniom i wyzwaniom stawianym przez rolników i mieszkańców obszarów wiejskich. Ośrodki doradztwa rolniczego od dawna ściśle współpracują z instytutami badawczymi resortu rolnictwa i instytucjami pracującymi na rzecz rolnictwa i są transferem wiedzy z nauki do praktyki rolniczej. Żadne zmiany podległości absolutnie nie usprawni komunikacji między tymi jednostkami.

Należy zaznaczyć również, że w proponowanej ustawie o zmianie ustawy o jednostkach doradztwa rolniczego nie ma żadnej wzmianki dotyczącej zadań z zakresu doradztwa realizowanych zadań zarówno odpłatnych jak i nieodpłatnych. Należy zatem sądzić, że autorom proponowanych zmian – ewidentnie zależy tylko na zmianach personalnych, które w żaden sposób nie wpłyną korzystnie na działalności jednostek doradztwa rolniczego.

Zmiany w ustawie powinny głównie dotyczyć zadań merytorycznych, które powinny być dostosowane do potrzeb rolnictwa w ostatnich latach gwałtownie rozwijającego się. Należy więc zauważyć, że w tym przypadku nie wychodzi się naprzeciw potrzebom rolnika, projektodawcom nie zależy na merytorycznym doradztwie, a jedynie na zmianach kadrowych.

Projektowana zmiana w ustawie o jednostkach doradztwa rolniczego godzi w interesy rolnictwa i rolników w poszczególnych województwach.

STANOWISKO
SEJMIKU WOJEWÓDZTWA KUJAWSKO-POMORSKIEGO
z dnia 21 marca 2016 r.

w sprawie planowanej zmiany podległości ośrodków doradztwa rolniczego

Sejmik Województwa Kujawsko-Pomorskiego wyraża swoje zaniepokojenie planowanymi zmianami systemu doradztwa rolniczego w Polsce, polegającymi na ponownym włączeniu wojewódzkich ośrodków doradztwa rolniczego w struktury administracji rządowej. Przygotowywane projekty nowelizacji ustawy o jednostkach doradztwa rolniczego oraz ustawy o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich z udziałem środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich w ramach „Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020” przewidują m.in. zmianę podporządkowania ośrodków doradztwa rolniczego, które aktualnie podlegają samorządom województw. Opowiadamy się za utrzymaniem dotychczasowej zależności, która pozwoli samorządom województw na aktywne kreowanie polityki rozwoju wobec obszarów wiejskich i poprzez doradztwo umożliwi oddziaływanie na wprowadzanie postępu technologicznego w rolnictwie.

W 2008 roku ośrodki doradztwa rolniczego podporządkowane zostały samorządom wojewódzkim, co skutkuje włączeniem ich w większym stopniu, niż to miało miejsce w przeszłości w rozwój regionalny, za który odpowiedzialne są samorzady wojewódzkie. Z kolei przeniesienie dotacji celowej na doradztwo rolnicze od wojewodów do ministra rolnictwa i rozwoju wsi daje ministrowi możliwość skutecznego wpływania na realizację zadań statutowych jednostek. Aktualnie ośrodki doradztwa rolniczego włączone są zarówno w rozwój regionalny, a także w realizację zadań wynikających zarówno z krajowej, jak i wspólnotowej polityki rolnej.

Poszczególne samorzady województw stopniowo włączają ośrodki doradztwa rolniczego w regionalne systemy wspierania rolnictwa i tworzenia regionalnych strategii rozwoju. Część instrumentów Wspólnej Polityki Rolnej ma charakter scentralizowany, poprawa konkurencyjności sektora rolnego z poziomu regionalnego może być realizowana przede wszystkim poprzez wspieranie instytucji z otoczenia rolnictwa (m.in. doradztwo rolnicze, instytuty badawcze, uczelnie, regionalny system rolniczego kształcenia praktycznego). Celem tych działań winno być stworzenie jak najlepszych warunków dla transferu nowoczesnych technologii rolniczych i okołorolniczych do gospodarstw rolnych. Wraz z rozpoczęciem wdrażania PROW 2014-2020 ośrodki doradztwa rolniczego zostały

włączone w Krajową Sieć Innowacji na rzecz rolnictwa podejmując już w 2015 roku szereg praktycznych działań dla powiązania nauki (uczelni i rolniczych instytutów naukowych), edukacji rolniczej (szkół rolniczych) oraz biznesu rolniczego i rolników. KPODR w Minikowie zakupując w 2015 roku 19 stacji meteorologicznych włączył się w tworzenie regionalnego systemu powiadamiania rolników o możliwościach wystąpienia zagrożenia agrofagami. Powszechnie panująca w województwie kujawsko-pomorskim susza wywołała również wielką dyskusję na temat monitorowania suszy lub posuch rolniczych i potrzeby podejmowania działań w zakresie racjonalnego gospodarowania zasobami wodnymi. Ośrodki doradztwa rolniczego wspólnie z instytutami rolniczymi i innymi podmiotami mogą w tych działaniach odegrać znaczącą rolę tworząc podwaliny regionalnego, niekomercyjnego systemu wspierania profesjonalnej produkcji rolniczej.

Wszelkie prognozy dotyczące liczby gospodarstw rolnych mogących w przyszłości utrzymać się z rolnictwa wskazują na konieczność uruchamiania działań w kierunku wielozawodowości rolników i członków ich rodzin, dywersyfikacji dochodów oraz reorientacji zawodowej rozumianej jako wsparcie rolników i członków ich rodzin w zmianie zawodu i docelowo zmianie głównego zatrudnienia. W ostatnich 5 latach KPODR Minikowo wsparł ponad pięć tysięcy rolników i członków ich rodzin w zakresie reorientacji, połowa z tego grona ukończyła profesjonalne kursy zawodowe umożliwiające im podjęcie zatrudnienia w zawodzie innym niż rolnik, kilkaset osób zdobyło też zatrudnienie (stałe, tymczasowe lub założyło działalność). Pomimo niekorzystnych zapisów dotyczących wykorzystania Europejskiego Funduszu Społecznego na podobne cele w latach 2014-2020 należy wyraźnie zarekomendować reorientację zawodową jako działanie do wdrożenia w całym kraju.

Kujawsko-Pomorski Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Minikowie aktywnie włącza się w działania Samorządu Województwa Kujawsko-Pomorskiego ukierunkowane na upowszechnianie postępu technologicznego i nowoczesnych technologii rolniczych, rozpowszechnianie dziedzictwa kulturowego i kulinarnego obszarów wiejskich oraz aktywizację społeczności wiejskiej. Współpraca z samorządem województwa pozwala jednostce na skuteczne pozyskiwanie środków zewnętrznych, udział przychodów w budżecie z realizacji projektów i działalności gospodarczej kształtuje się powyżej 50%. Współpraca z samorządem przyczynia się do osiągnięcia wysokiego poziomu usług doradczych w województwie kujawsko-pomorskim.

W latach 2009-2015 Kujawsko-Pomorski Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Minikowie zrealizował projekty, dla których instytucją wdrażającą był Samorząd Województwa Kujawsko-Pomorskiego, na ogólną kwotę 18.827.000 zł:

1. Regionalny Program Operacyjny Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2007-2013:

- Utworzenie Wielofunkcyjnego Kompleksu Edukacyjno-Wystawienniczego w Minikowie poprzez rozbudowę i modernizację istniejących elementów infrastruktury (kwota dofinansowania wg umowy 2 217 tys. zł netto),
- Utworzenie Ośrodka Edukacji Przyrodniczej Dolina Noteci oraz Ścieżki Dydaktycznej (kwota dofinansowania 231 tys. zł),
- Twórczy Rozwój Ochrony i Promocji Natury w Województwie Kujawsko-Pomorskim (kwota dofinansowania 1 138 tys. zł),

2. Program Operacyjny Kapitał Ludzki:

- Czas na zmiany - reorientacja zawodowa rolników (2010-2012) kwota dofinansowania (702 tysiące zł),
- NOWY ZAWÓD - NOWA SZANSA dla rolników i mieszkańców wsi Kujaw i Pomorza (2010-2015) Działania 8.1.2 POKL (kwota dofinansowania 13 396 tys. zł).

3. Program Operacyjny "Zrównoważony rozwój sektora rybolówstwa i nadbrzeżnych obszarów rybackich 2007-2013" - poprzez Lokalną Grupę Rybacką „Nasza Krajna i Pałuki” (98 tys. zł).

4. Program Rozwoju Obszarów Wiejskich - małe granty LEADER poprzez Lokalną Grupę Działania Partnerstwo dla Krajny i Pałuk (57 tys. zł).

5. Dodatkowo KPODR Minikowo od 2009 r. zrealizował zadania przyznane z Regionalnego Sekretariatu Krajowej Sieci Obszarów Wiejskich na łączną kwotę 988 tys. zł.

Sejmik Województwa Kujawsko-Pomorskiego apeluje o pozostawienie wojewódzkich ośrodków doradztwa rolniczego w gestii samorządów województw, zgodnie z wolą rolników najczęściej korzystających z usług doradczych.

Otrzymują :

- 1) Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi,
- 2) Minister Środowiska,
- 3) Przewodniczący Komisji Rolnictwa i Rozwoju Wsi Sejmu RP,
- 4) Przewodniczący Komisji Rolnictwa i Rozwoju Wsi Senatu RP,
- 5) Parlamentarzyści Województwa Kujawsko-Pomorskiego,
- 6) Związek Województwa RP

P_347687

OR-OP-II.0821.264.2016.RS

Warszawa, dnia 21 czerwca 2016 r.

Pan
Bogdan Ciepłelewski
Dyrektor Biura Związku Województw RP

e-mail: l.sztramska@zwrp.pl

W nawiązaniu do pisma przesłanego drogą elektroniczną z dnia 14 czerwca 2016 r. dotyczącego prośby o przedstawienie uwag do poselskiego projektu ustawy o zmianie ustawy o jednostkach doradztwa rolniczego, przekazujemy następujące uwagi.

Projekt ww. ustawy wprowadza zmiany dotyczące:

- 1) przeniesienia kompetencji nadzorczych nad jednostkami doradztwa rolniczego z zarządów województw na ministra właściwego do spraw rolnictwa i rozwoju wsi,
- 2) przekształcenia jednostek doradztwa rolniczego w państwowe jednostki organizacyjne posiadające osobowość prawną,
- 3) zmianę polegającą na obniżeniu wymagań dotyczących wykształcenia osób zajmujących stanowiska dyrektora jednostki.

Podstawową przesłanką uzasadniającą wprowadzenie zmian podległości ośrodków doradztwa rolniczego, wskazaną w uzasadnieniu do projektu ustawy, jest poprawa konkurencyjności i rozwoju rolnictwa i obszarów wiejskich przez usprawnienie realizacji zadań związanych z zapewnieniem doradztwa rolniczego dla rolników. Należy jednak zauważyć, że każde województwo, posiada swoją specyfikę geograficzną – klimatyczną i związany z tym charakter produkcji rolnej. Działalność mazowieckiego ośrodka doradztwa rolniczego wpisuje się w strategię województwa dotyczącą rolnictwa. Współpraca ośrodka z Urzędem Marszałkowskim oraz prowadzony nadzór i ogromne wsparcie merytoryczne, pozwala sprostać wszystkim oczekiwaniom i wyzwaniom stawianym przez rolników i mieszkańców naszego województwa. Ponadto, mazowiecki ośrodek doradztwa rolniczego od dawna współpracuje z instytucjami badawczymi resortu rolnictwa i instytucjami pracującymi na rzecz rolnictwa. Ośrodki doradztwa rolniczego poprzez swoich pracowników aktywnie włączają się w działania na rzecz rozwoju obszarów wiejskich, aktywizację i integrację społeczności wiejskiej, promocję produktów regionalnych oraz budowanie tożsamości kulturowej

i kultywowanie tradycji ludowych. Wynikające z ww. projektu przeniesienie nadzoru nad ośrodkami pozbawi samorząd województwa jedynej możliwości kreowania polityki regionalnej na obszarach wiejskich.

Z powyższych względów projektowane zmiany ustawy o jednostkach doradztwa rolniczego, mające na celu przeniesienie podległości i nadzoru nad wojewódzkimi ośrodkami doradztwa rolniczego z zarządu województwa na ministra właściwego do spraw rozwoju wsi, należy ocenić negatywnie.

Zastępca Dyrektora Departamentu
ds. Organizacyjno-Prawnych

Tamara Borkowska

Sprawę prowadzi:

Renata Słonecka

tel. (22) 59 79 669

email:renata.slonecka@mazovia.pl

Stary specjalista
Legislator

Renata Słonecka

woj. wielkopolskiego
Opinia dla Związku Województw RP

Komisja Rolnictwa i Rozwoju Wsi Sejmu RP po przeprowadzeniu pierwszego czytania i rozpatrzeniu projektu zmiany ustawy o jednostkach doradztwa rolniczego postanowiła wnieść o uchwalenie przez Sejm RP przedstawionego projektu poselskiego ustawy o zmianie ustawy o jednostkach doradztwa rolniczego.

Nie znajdujemy racjonalnego uzasadnienia zmian polegających w zasadzie tylko na przeniesieniu podległości i nadzoru nad wojewódzkimi ośrodkami doradztwa rolniczego z Zarządu Województwa do właściwego Ministra do spraw rolnictwa i rozwoju wsi.

Ośrodki Doradztwa Rolniczego funkcjonujące jako jednostki samorządowe realizowały strategię rozwoju rolnictwa oraz modernizacji obszarów wiejskich specyficzną dla każdego regionu kraju. W naszej opinii lepiej i pełniej dostosować mogły zakres i formy działania do potrzeb lokalnego środowiska rolniczego i specyficznych warunków rozwoju obszarów wiejskich każdego regionu. Zaproponowane zmiany mogą budzić skojarzenia, że projekt zmian ma w zasadzie charakter polityczno – personalny. Zmiany ograniczają się głównie do dania możliwości odwoływania dyrektorów ODR oraz członków Rady Społecznej będącej organem opiniodawczo – doradczym przez ministra właściwego do spraw rozwoju wsi. Taka zmiana nie usprawnia działania realizacji zadań związanych z rozwojem konkurencyjności rolnictwa jego modernizacją i unowocześnieniem obszarów wiejskich.

Zmiana charakteru wojewódzkich jednostek doradztwa rolniczego z wojewódzkich samorządowych osób prawnych na państwowe osoby prawne narusza według prawników regulacje prawne związane z wyposażeniem w majątek te podmioty. Szczegółowe odniesienie się do powyższych spraw podjęte będzie w przygotowywanym stanowisku Konwentu Marszałków Województw, którego projekt przesyłamy w załączeniu.

DYREKTOR DEPARTAMENTU

Marek Beer

woj. warmińsko-mazurskiego
**Uwagi do poselskiego projektu ustawy o zmianie ustawy o jednostkach
doradztwa rolniczego (druk nr 572)**

Projektowane zmiany mają na celu przeniesienie podległości i nadzoru nad wojewódzkimi ośrodkami doradztwa rolniczego z zarządu województwa do ministra właściwego do spraw rozwoju wsi. Przyjęcie tych zmian odbiera w ten sposób realny wpływ społeczeństwa danego województwa na działania ODR. Zmiany te spowodują pogorszenie dostosowania działań ODR do regionalnych potrzeb społecznych i gospodarczych terenu na którym działają. Proponowana nowelizacja odbiera fakultatywną możliwość samorządom włączania się finansowo w działania ODR, które odbywały się na zasadzie dobrowolności i były podejmowane stosownie do potrzeb i specyfiki związanej z aktywnością jednostki doradczej. W uzasadnieniu proponowanych zmian projektodawca twierdzi, że podstawową przesłanką do zmiany podległości ośrodków jest poprawa konkurencyjności i rozwoju rolnictwa i obszarów wiejskich. Nie sposób zgodzić się z tezą w uzasadnieniu do projektu zmian analizowanej ustawy, gdy odbiera się możliwość realnego wpływu społeczeństwa danego województwa na realizację zadań jednostek doradztwa rolniczego na obszarze ich działania.

Ponadto, zwraca się uwagę na zapis w ustawie obowiązującej, w art. 3 ust 6 czytamy: *Minister właściwy do spraw rozwoju wsi, po zasięgnięciu opinii konwentu marszałków, określi, w drodze rozporządzenia, ramowy statut ośrodków wojewódzkich, zapewniając w ten sposób odpowiednią realizację zadań jednostek doradztwa rolniczego na terytorium całego kraju...* . Przy takim zapisie zachowuje się jednolitą organizację i sposób działania tych jednostek na terenie całego kraju oraz daje się jednocześnie możliwość współtworzenia statutu jednostkom samorządu terytorialnego przy uwzględnieniu specyfiki rolnictwa danego regionu, na terenie którego jednostka doradztwa rolniczego realizowała swoje ustawowe cele. W świetle proponowanej zmiany, w projekcie ustawy, art. 3 ust 2 stanowi, że *Minister właściwy do spraw rozwoju wsi nadaje, w drodze zarządzenia, statut jednostkom doradztwa rolniczego*. Zapis ten pozbawia możliwość udziału w współtworzeniu statutów ośrodków wojewódzkich przedstawicielom danych województw – w przeciwieństwie do obecnego stanu prawnego. W tym miejscu, należy wskazać, że proponowany zapis w art. 3 ust 2 projektu ustawy również zaprzecza podstawowej przesłance do zmiany podległości ośrodków, wskazywanej w uzasadnieniu projektu ustawy, którą jest poprawa konkurencyjności i rozwoju rolnictwa i obszarów wiejskich. Zabierając możliwość samorządom terytorialnym realnego wpływu na współtworzenie statutów wojewódzkich jednostek doradczych przy uwzględnieniu specyfiki rolnictwa danego regionu nie poprawi konkurencyjności w rozwoju rolnictwa i obszarów wiejskich.

Jedną ze słabych stron jednostek doradztwa rolniczego zarówno w obowiązującej jak i proponowanej zmianie analizowanego projektu są niedostateczne więzi z nauką, spowodowane m.in. brakiem właściwego premiowania pracowników nauki za współpracę z praktyką gospodarczą. Zapis ustawowy, który dotyczy Składu Rady Społecznej Doradztwa Rolniczego dopuszczający jedynie jednego przedstawiciela

szkół wyższych i jednostek badawczo-rozwojowych wobec np. 2 przedstawicieli szkół rolniczych wydaje się utrwalac te słabe powiązania z nauką oraz transferem wiedzy i innowacji do praktyki rolniczej. Zgodnie z proponowaną zmianą (art. 9 ust. 5 projektu ustawy) skład rady przy ośrodkach ulega zmianie, zwiększa się liczba członków z 11 do 12, ponieważ dodatkowo zaproponowano przedstawiciela ministra właściwego do spraw rozwoju wsi. Ciągłe minimalizowanie roli przedstawicieli świata nauki w realizowaniu ustawowych celów ośrodków doradztwa rolniczego nie poprawi konkurencyjności i rozwoju rolnictwa i obszarów wiejskich, co po raz kolejny obala tezę, na którą oparł się projektodawca zmian.

Nasze stanowisko dotyczące zapisu w art. 2 analizowanego projektu ustawy, w części dotyczącej zachowania swojego majątku pozostaje zgodne z obecnym stanowiskiem Konwentu Marszałków Województw RP, który odniósł się do projektu ustawy w tym zakresie.

DYREKTOR
Departamentu Rozwoju Obszarów
Wiejskich i Rolnictwa

Juroslaw Sarnowski

STANOWISKO nr 31
KONWENTU MARSZAŁKÓW WOJEWÓDZTW RP
z dnia 22.06.2016r.

w sprawie projektu zmiany ustawy o jednostkach doradztwa rolniczego

Mając na uwadze, że w dniu 31 maja 2016 r. złożony został poselski projekt ustawy o zmianie ustawy o jednostkach doradztwa rolniczego wraz z uzasadnieniem do wprowadzanych zmian, Konwent Marszałków uznaje koniecznym przedstawienie zdecydowanego i stanowczego sprzeciwu wobec proponowanych zmian.

Analiza treści projektowanych zmian do ustawy z dnia 22 października 2004 r. o jednostkach doradztwa rolniczego, wskazuje jednoznacznie na brak elementarnej wiedzy autorów zmiany w zakresie właściwej i zgodnej z prawem procedury i zasad ich wprowadzania. Projektowane zmiany należy ocenić jako niedopuszczalne z punktu widzenia porządku prawnego w zakresie zachowania autonomii i niezależności jednostek samorządu terytorialnego, w tym przekazywania im do realizacji zadań, w tym przypadku z zakresu doradztwa rolniczego, jak również ochrony własności przekazanego samorządom województwa mienia w oparciu, o które obecnie funkcjonują wojewódzkie ośrodki doradztwa rolniczego.

Autorzy projektowanych zmian nie przeanalizowali wiedzy dotyczącej przekształceń własnościowych i organizacyjnych ośrodków doradztwa rolniczego. W tym miejscu należy więc przypomnieć, że po pierwsze zgodnie z art. 47 ust. 1 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa, mieniem województwa jest własność i inne prawa majątkowe nabyte przez województwo lub inne wojewódzkie osoby prawne, co odnosi się również do mienia samorządowych obecnie osób prawnych jakimi są ośrodki doradztwa rolniczego.

Po drugie należy wskazać, że ośrodki doradztwa były już państwowymi jednostkami organizacyjnymi posiadającymi osobowość prawną od dnia 1 stycznia 2005 r. do dnia 31 lipca 2008 r. Zgodnie z art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 22 października 2004 r. w brzmieniu z dnia jej wejścia w życie, co nastąpiło 1 stycznia 2005 r., Jednostki te były podległe wojewodom w myśl art. 3 ust. 3 ustawy poprzez zapis „Ośrodek doradztwa podlega właściwemu miejscowo wojewodzie.”

Najistotniejszym argumentem przemawiającym za przekazaniem wojewódzkich ośrodków doradztwa rolniczego do samorządu województwa była konieczność uzupełnienia zadań, które miał realizować samorząd województwa poprzez realizację programów rozwoju regionalnego, osiągając możliwość pełnej realizacji polityki rozwoju i modernizacji obszarów wiejskich. Samorządy województw zarządzając regionalnymi programami operacyjnymi wpływają na aktywne kreowanie polityki rozwoju wobec obszarów wiejskich i poprzez doradztwo oddziałują na wprowadzanie postępu technologicznego w rolnictwie. Przeniesienie dotacji celowej na doradztwo rolnicze od wojewodów do ministra rolnictwa

i rozwoju wsi daje ministrowi możliwość skutecznego wpływania na realizację zadań statutowych jednostek. Aktualnie ośrodki doradztwa rolniczego włączone są zarówno w rozwój regionalny, a także w realizację zadań wynikających zarówno z krajowej, jak i wspólnotowej polityki rolnej. Poszczególne samorzady województw stopniowo włączają ośrodki doradztwa rolniczego w regionalne systemy wspierania rolnictwa i tworzenia regionalnych strategii rozwoju. Część instrumentów Wspólnej Polityki Rolnej ma charakter scentralizowany, poprawa konkurencyjności sektora rolnego z poziomu regionalnego może być realizowana przede wszystkim poprzez wspieranie instytucji z otoczenia rolnictwa (m.in. doradztwo rolnicze, instytuty badawcze, uczelnie, regionalny system rolniczego kształcenia praktycznego). Celem tych działań winno być stworzenie jak najlepszych warunków dla transferu nowoczesnych technologii rolniczych i okołorolniczych do gospodarstw rolnych. Wraz z rozpoczęciem wdrażania PROW 2014-2020 ośrodki doradztwa rolniczego zostały włączone w Krajową Sieć Innowacji na rzecz rolnictwa podejmując już w 2015 roku szereg praktycznych działań dla powiązania nauki (uczelni i rolniczych instytutów naukowych), edukacji rolniczej (szkół rolniczych) oraz biznesu rolniczego i rolników.

Z uwagi na fakt, że ośrodki doradztwa były państwowymi jednostkami organizacyjnymi posiadającymi osobowość prawną zgodnie z art. 51 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami, Skarb Państwa zobowiązany był te jednostki wyposażyć w majątek pochodzący z zasobu nieruchomości Skarbu Państwa, co uczynił przez odpowiednie zapisy w art. 20 ustawy o jednostkach doradztwa w brzmieniu :

Art. 20. 1. Z dniem wejścia w życie ustawy:

- 1) grunty stanowiące własność Skarbu Państwa, będące w zarządzie lub w trwałym zarządzie dotychczasowych wojewódzkich ośrodków doradztwa rolniczego oraz ośrodków doradztwa rolniczego, stają się nieodpłatnie z mocy prawa przedmiotem użytkowania wieczystego właściwych ze względu na położenie tych gruntów ośrodków doradztwa;
- 2) *grunty stanowiące własność Skarbu Państwa, będące w zarządzie lub w trwałym zarządzie Regionalnych Centrów Doradztwa Rozwoju Rolnictwa i Obszarów Wiejskich w Barzkowicach, Płońsku, Przysieku, Radomiu, Starym Polu, Wrocławiu i Częstochowie, stają się nieodpłatnie z mocy prawa przedmiotem użytkowania wieczystego właściwych ze względu na miejsce położenia tych gruntów ośrodków doradztwa;*
- 3) *pozostałe mienie, będące w zarządzie dotychczasowych wojewódzkich ośrodków doradztwa rolniczego oraz ośrodków doradztwa rolniczego, staje się nieodpłatnie z mocy prawa mieniem stanowiącym własność właściwych miejscowo ośrodków doradztwa;*
- 4) *pozostałe mienie, będące w zarządzie Regionalnych Centrów Doradztwa Rozwoju Rolnictwa i Obszarów Wiejskich w Barzkowicach, Płońsku, Przysieku, Radomiu, Starym Polu, Wrocławiu i Częstochowie, staje się nieodpłatnie z mocy prawa mieniem stanowiącym własność właściwych ze względu na siedzibę tych regionalnych centrów ośrodków doradztwa;*

- 5) *wierzytelności i zobowiązania dotychczasowych wojewódzkich ośrodków doradztwa rolniczego oraz ośrodków doradztwa rolniczego, stają się z mocy prawa wierzytelnościami i zobowiązaniami właściwych miejscowo ośrodków doradztwa;*
- 6) *wierzytelności i zobowiązania Regionalnych Centrów Doradztwa Rozwoju Rolnictwa i Obszarów Wiejskich w Barzkowicach, Płońsku, Przysieku, Radomiu, Starym Polu, Wrocławiu i Częstochowie, stają się z mocy prawa wierzytelnościami i zobowiązaniami właściwych ze względu na siedzibę tych regionalnych centrów ośrodków doradztwa;*
- 7) *grunty stanowiące własność Skarbu Państwa, będące w zarządzie lub w trwałym zarządzie Krajowego Centrum Doradztwa Rozwoju Rolnictwa i Obszarów Wiejskich w Brwinowie oraz Oddziałów Krajowego Centrum Doradztwa Rozwoju Rolnictwa i Obszarów Wiejskich w Poznaniu i Krakowie, stają się nieodpłatnie z mocy prawa przedmiotem użytkowania wieczystego Centrum Doradztwa;*
- 8) *pozostałe mienie, będące w zarządzie Krajowego Centrum Doradztwa Rozwoju Rolnictwa i Obszarów Wiejskich w Brwinowie oraz Oddziałów Krajowego Centrum Doradztwa Rozwoju Rolnictwa i Obszarów Wiejskich w Poznaniu i Krakowie, staje się nieodpłatnie z mocy prawa mieniem stanowiącym własność Centrum Doradztwa;*
- 9) *wierzytelności i zobowiązania Krajowego Centrum Doradztwa Rozwoju Rolnictwa i Obszarów Wiejskich w Brwinowie oraz Oddziałów Krajowego Centrum Doradztwa Rozwoju Rolnictwa i Obszarów Wiejskich w Poznaniu i Krakowie, stają się z mocy prawa wierzytelnościami i zobowiązaniami Centrum Doradztwa.*

2. *Właściwy wojewoda, w drodze decyzji, stwierdza nabycie przez ośrodki doradztwa użytkowania wieczystego, o którym mowa w ust. 1 pkt 1 i 2, określając sposób korzystania z gruntów, budynków i innych urządzeń z nimi związanych.*

3. *Minister właściwy do spraw rozwoju wsi, w drodze decyzji, stwierdza nabycie przez Centrum Doradztwa użytkowania wieczystego, o którym mowa w ust. 1 pkt 7, określając sposób korzystania z gruntów, budynków i innych urządzeń z nimi związanych.*

4. *Decyzje, o których mowa w ust. 2 i 3, są wydawane w szczególności na podstawie wykazów mienia, sporządzonych przez komisje inwentaryzacyjne.*

5. *Ujawnienie w księgach wieczystych użytkowania wieczystego nieruchomości następuje na wniosek dyrektora jednostki doradztwa rolniczego i na podstawie ostatecznej decyzji stwierdzającej nabycie użytkowania wieczystego.*

6. *Przejęcie pozostałego mienia przez jednostki doradztwa rolniczego następuje na podstawie wykazów mienia, sporządzonych przez komisje inwentaryzacyjne.*

7. *Decyzje, o których mowa w ust. 2 i 3, wydaje się w okresie 6 miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy.*

Następnie w trybie zmian własnościowo - organizacyjnych ustawą z dnia 23 stycznia 2009 r. o zmianie niektórych ustaw w związku ze zmianami w organizacji i podziale zadań administracji publicznej w województwie dokonano zmian w zakresie dotyczącym

podległości ośrodków, stanowiąc w dodanym art. 2 ust. 2a, że ośrodki są wojewódzkimi samorządowymi osobami prawnymi, podlegającymi sejmikom województwa.

Dokonano również na podstawie tej ustawy komunalizacji mienia Skarbu Państwa służącego realizacji zadań z zakresu doradztwa na rzecz samorządów województw, co przewidziano w art. 31 - 34 w/w ustawy.

Art. 31. 1. Z dniem wejścia w życie niniejszej ustawy mienie Skarbu Państwa niezbędne do wykonywania zadań przekazywanych niniejszą ustawą staje się z mocy prawa mieniem właściwej jednostki samorządu terytorialnego.

2. W terminie 14 dni od dnia ogłoszenia niniejszej ustawy wojewodowie sporządzają wykazy mienia, o którym mowa w ust. 1.

3. Koszty uregulowania stanu prawnego mienia przekazywanego jednostkom samorządu terytorialnego ponosi Skarb Państwa.

Art. 32. 1. Nabycie mienia, o którym mowa w art. 31 ust. 1, stwierdza wojewoda w drodze decyzji administracyjnej. Przepisu art. 49 ust. 1 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa (Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1590, z późn. zm.) nie stosuje się.

2. Nabycie przez jednostkę samorządu terytorialnego mienia Skarbu Państwa niezbędnego do wykonywania zadań przekazywanych niniejszą ustawą następuje wraz z ograniczonymi prawami rzeczowymi, które ujawnia się w decyzji administracyjnej o nabyciu mienia. Ich ujawnienie nie narusza praw osób trzecich.

3. Organem odwoławczym w sprawach nabycia mienia, o którym mowa w ust. 2, jest minister właściwy do spraw Skarbu Państwa.

4. Przekazanie mienia jednostce samorządu terytorialnego jest nieodpłatne oraz wolne od podatków i opłat.

5. Przepisów ust. 2 i 3 nie stosuje się do zobowiązań Skarbu Państwa wynikających z działalności organów władających przekazywanym mieniem, powstałych przed dniem jego przejęcia przez jednostkę samorządu terytorialnego.

Art. 33. Do postępowania w sprawie nabycia mienia, w drodze decyzji administracyjnej, stosuje się odpowiednio przepisy ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. - Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2000 r. Nr 98, poz. 1071, z późn. zm.).

Art. 34. Ostateczna decyzja administracyjna o przekazaniu jednostce samorządu terytorialnego praw, które są lub mogą być ujawnione w księdze wieczystej, stanowi podstawę do wpisu w księdze wieczystej.

W tym stanie rzeczy na chwilę obecną właścicielem gruntów obciążonych użytkowniem wieczystym na rzecz ośrodków doradztwa są samorządy województw. Należy zaznaczyć, że tworzenie na nowo państwowych osób prawnych jakimi mają być ośrodki wymagałoby dokonania dekomunalizacji mienia samorządu województwa, gdyż państwowe osoby prawne, jak wynika niezbicie z regulacji art. 51 ustawy o gospodarce nieruchomościami, winny być wyposażone w majątek pochodzący z zasobów Skarbu Państwa.

Art. 51. 1. Państwowa osoba prawna oraz państwowa jednostka organizacyjna, z dniem ich utworzenia, są wyposażane w nieruchomości niezbędne do ich działalności odpowiednio przez ministra właściwego do spraw Skarbu Państwa, organ założycielski lub przez organ nadzorujący.

2. Wyposażenie polega na przeniesieniu na rzecz państwowej osoby prawnej własności nieruchomości albo oddaniu jej nieruchomości gruntowej w użytkowanie wieczyste lub na oddaniu państwowej jednostce organizacyjnej nieruchomości w trwały zarządek.

3. Na wyposażenie, o którym mowa w ust. 1, przeznaczają się nieruchomości z zasobu nieruchomości Skarbu Państwa.

Kuriozalną jest powstająca sytuacja, gdy na majątku samorządu województwa użytkowanie wieczyste posiada państwowa osoba prawna, a tak zakłada projekt zmian do ustawy.

Autorzy zmian pominęli znaczenie, wręcz zignorowali art. 165 Konstytucji, zgodnie z którym, jednostki samorządu terytorialnego mają osobowość prawną. Przysługują im prawo własności i inne prawa majątkowe (ust. 1). Samodzielność jednostek samorządu terytorialnego podlega ochronie sądowej (ust. 2). Na zasadę samodzielności jednostek samorządu terytorialnego, składa się przyznanie im osobowości prawnej, ze szczególnym zaakcentowaniem przysługiwania im praw podmiotowych o charakterze prywatnoprawnym, tj. własności i innych praw majątkowych. Art. 165 ust. 2 Konstytucji wzmacnia pozycję jednostek samorządu terytorialnego, przyznając sądową ochronę ich samodzielności.

Należy stanowczo wskazać, bo uszło to uwadze przy projektowaniu omawianych zmian do ustawy o jednostkach doradztwa, że w doktrynie i orzecznictwie (wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 26 września 2006 r. sygn. K/1/06; wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 15 marca 2005 r. sygn. K 9/04, wyrok Trybunału Konstytucyjnego z 21 marca 2000 r. sygn. K 14/99), zwraca się uwagę, że art. 165 Konstytucji jest źródłem prywatnoprawnej podmiotowości jednostek samorządu terytorialnego. Z przepisu tego, zwłaszcza z jego ustępu 1 wynika, że jednostka samorządu występuje jako jeden z podmiotów obrotu cywilnoprawnego. „Istotą samodzielności jest swoboda podejmowania czynności prawnych oraz ujęcie weryfikacji tych czynności w procedury właściwe prawu cywilnemu, a nie prawu administracyjnemu, a więc powierzenie ich przede wszystkim sądom powszechnym” (L. Garlicki, *Polskie prawo konstytucyjne. Zarys wykładu*, Liber 2000, s. 323). Istotne jest akcentowanie, że jednostka samorządu wykonuje swoje zadania we własnym imieniu i na własną odpowiedzialność, co oznacza ograniczenie ustawodawcy w stanowieniu przepisów ingerujących w kompetencje gmin (por. *Konstytucje Rzeczypospolitej oraz komentarz do Konstytucji RP z 1997 r.*, red. J. Boć, Wrocław 1998, s. 44, 259; podobnie B. Banaszak, *Prawo konstytucyjne*, C.H. Beck 1999, s. 593). Samodzielność ta powinna być szanowana zwłaszcza w dziedzinie stosunków prywatnoprawnych. „W tej płaszczyźnie bardzo istotne jest też przyznanie jednostce samorządu terytorialnego samodzielnej dyspozycji swoim mieniem (...),

które podlega takiej samej ochronie, jak mienie obywateli”, co potwierdza wyrok Trybunału Konstytucyjnego z 20 listopada 1996 r. (sygn. K. 27/95).

Dla niniejszej sprawy niezwykle ważne jest wskazanie przez Trybunał Konstytucyjny w powoływanym wyroku z 15 marca 2005 r. (sygn. K 9/04), że każda jednostka samorządu, gdy chodzi o kształtowanie jej praw właścicielskich poprzez czynności cywilnoprawne, musi być traktowana na równi z innymi podmiotami uczestniczącymi w tych stosunkach, a przynajmniej na równi z innymi podmiotami publicznoprawnymi. W konsekwencji narzucenie jednostce samorządu, w całkowitym oderwaniu od jej woli, przy równoczesnym istnieniu po jej stronie statusu właściciela nieruchomości wraz ze wszystkimi obciążeniami, a w tym przypadku prawem użytkowania wieczystego na rzecz państwowej osoby prawnej w sposób oczywisty narusza fundamentalną dla obrotu cywilnoprawnego zasadę samodzielności i poszanowania własności również jednostek samorządu terytorialnego.

Z całą stanowczością należy podkreślić i wyrazić swój zdecydowany sprzeciw przeciwko takim działaniom, które nie znajdują uzasadnienia w obowiązującym porządku prawnym. Żadne przepisy prawa, a bynajmniej nie powołano ich w uzasadnieniu do projektu, nie przewidują zmiany charakteru prawnego jednostki bez przeprowadzenia zmian własnościowych, tak żeby własność majątku organu nadzorującego była tożsama ze statusem jednostki organizacyjnej. Nie do pogodzenia z zasadą poszanowania własności samorządu jest fakt, że na jego majątku ujawnionym w księgach wieczystych ma prowadzić działalność państwowa osoba prawna. Samo założenie takich zmian zakłada naruszenie prawa własności samorządu i wykorzystywania mienia samorządu do wykonywania jego zadań i przez jego jednostki zgodnie z art. 56 ustawy o gospodarce nieruchomościami.

Art. 56. Przy tworzeniu lub powoływaniu samorządowych osób prawnych lub samorządowych jednostek organizacyjnych stosuje się odpowiednio przepisy art. 51 i art. 53-55, z tym że na wyposażenie tych osób lub jednostek organ wykonawczy gminy, powiatu lub województwa przeznacza nieruchomości odpowiednio z gminnego, powiatowego lub wojewódzkiego zasobu nieruchomości.

Projekt ustawy pozbawia samorządy województw prawa swobodnego dysponowania swoją własnością poprzez obciążanie jej użytkowaniem wieczystym dla państwowych osób prawnych, a w ten sposób również naruszenie wskazanego art. 56 ustawy o gospodarce nieruchomościami, gdyż w takiej sytuacji mienie samorządów województw zostałoby bez jakiegokolwiek podstawy prawnej rozdysponowane na rzecz państwowej osoby prawnych. Taki stan rzeczy zmusza do wskazania, że przy projektowaniu zmian do ustawy o jednostkach doradztwa kierowano się przesłankami pozaprawnymi i naruszono wszelkie obowiązujące zasady gospodarowania majątkiem samorządu województwa ograniczając możliwość dysponowania nim na cele wskazane w obowiązujących regulacjach, a których należy przestrzegać.

Skoro zamiarem projektodawców jest wprowadzanie zmian rangi ustawowej winny być one oparte o obowiązujące przepisy i zgodne z regulacjami uznającymi i szanującymi

prawo właściciela do dysponowania swoim majątkiem. Wymagane jest poszanowanie prawa własności, które samorządom zostało nadane i ograniczanie tego w sposób nieuprawniony świadczy jedynie o braku elementarnej wiedzy z zakresu zasad o podstaw działania jednostek samorządu, ich praw własnościowych oraz zasad wyposażania w majątek samorządowych i państwowych osób prawnych.

Należy wskazać, że ustrojowe przekształcenia stosunków własnościowych doprowadziły do przywrócenie kategorii własności Skarbu Państwa i własności państwowych osób prawnych oraz kategorii własności komunalnej przysługującej jednostkom samorządu terytorialnego. W ramach zaś każdej z tych kategorii występują odrębne podmioty prawa własności. Własność komunalna przysługuje gminom, powiatom i województwom, a żadna z tych kategorii nie obejmuje własności Skarbu Państwa i innych państwowych osób prawnych. Treść przepisów dotyczących prawa własności jednostek samorządu terytorialnego nie upoważnia, jak podkreśla Trybunał Konstytucyjny w wyroku z dnia 21 marca 2000 r. sygn. K 14/99, do przyjęcia tezy, że własność komunalna wchodzi w skład własności państwowej, a zatem własność państwowa jest kategorią odrębną od własności komunalnej.

Dlatego też Konwent Marszałków wyraża swoje głębokie zaniepokojenie sposobem wprowadzania zmian, który jedynie świadczyć może o całkowitym pomijaniu zagadnień własnościowych i poszanowaniu praw oddanych samorządom.

Jednocześnie Konwent wskazuje, że jest zdeterminowany bronić niezależności praw własnościowych i autonomii samorządu województwa, w które władczo wkracza projekt zmian. Dlatego z całą stanowczością wskazuje, że w przypadku dalszego procedowania wskazanych zmian samorzady województw będą zmuszone występować na drogę sądową celem pozbawienia prawa użytkowania wieczystego ustanowionego na jego majątku dla mających powstać państwowych osób prawnych. Samorzady województw zdecydowane są na podjęcie tych radykalnych kroków celem wykreślenia naruszających prawo wpisów w księgach wieczystych prawa użytkowania wieczystego ustanowionego na ich majątku bez podstawy prawnej, a wręcz z naruszeniem prawa i przepisów Konstytucji chroniących własność jednostek samorządu terytorialnego i przysługującego im prawa wyposażania w majątek jedynie własnych osób prawnych, w tym ustanawiania dla nich użytkowania wieczystego na majątku samorządu województwa.

Te radykalne posunięcia wymuszają sami autorzy zmian, którzy w imię wyłącznie zaspokojenia partykularnych interesów politycznych chcą dokonać zamachu na niezależność samorządu województwa w zakresie wyżej opisanym.

W tych okolicznościach projektodawcy winni rozważyć dla dobra w szczególności oczekujących wsparcia rolników, możliwość rozdzielenia pomiędzy samorzady województwa i administrację rządową zadań z zakresu doradztwa rolniczego bez prób wprowadzania rozwiązań naruszających porządek prawny.

Konwent Marszałków apeluje o rozwagę i powściągliwość w dalszym procedowaniu zaproponowanych zmian, które jak wskazano mogą doprowadzić do całkowitej dezorganizacji doradztwa rolniczego, a zagrożenia tego nie dostrzeżono lub też nie chciano dostrzec przy projektowaniu zmian w tym zakresie.

Dlatego też całkowicie uprawnionym jest stwierdzenie, że projekt zmian do ustawy ma charakter polityczno – personalny, czego dowodem jest w szczególności zmiana polegająca na przeniesieniu podległości i nadzoru nad ośrodkami doradztwa rolniczego z zarządu województwa do ministra właściwego do spraw rozwoju wsi. Zmiany określone w projekcie ustawy ograniczają się jedynie do dania możliwości odwołania dyrektorów ODR oraz członków Rady Społecznej będącej organem opiniodawczo – doradczym przez ministra właściwego do spraw rozwoju wsi. Taka zmiana jedynie ma na celu umożliwienie zmian personalnych i w żadnym razie nie usprawnia realizacji zadań związanych z rozwojem konkurencyjności i rozwoju rolnictwa i obszarów wiejskich. Dobitym dowodem wskazującym na wskazany cel projektowanych zmian jest obniżenie wymagań dotyczących wymaganego wykształcenia w stosunku do kandydatów na dyrektora jednostki doradztwa rolniczego i zlikwidowanie procedury konkursowej na to stanowisko. Te działania nie wpłyną w żaden sposób na lepsze zarządzanie, czy też osiągnięte wyniki przez jednostki doradztwa, mają jedynie umożliwić zatrudnienie osobom wskazanym przez organ nadzoru.

Należy zauważyć, że obecnie wykorzystanie dotacji celowej przekazywanej na funkcjonowanie ośrodków doradztwa jest ściśle powiązane z rocznym programem działalności i zmiana podległości w tym zakresie nie będzie miała żadnego wpływu na wykorzystanie czy też kontrole wykorzystania przyznanej dotacji.

Zmiana charakteru wojewódzkich jednostek doradztwa rolniczego z wojewódzkich samorządowych osób prawnych na państwowe osoby prawne rażąco narusza wskazane wyżej regulacje prawne związane z wyposażaniem w majątek te podmioty.

Należy też podkreślić, że każde województwo posiada swoją specyfikę geograficzno – klimatyczną i związany z tym charakter produkcji rolniczej. Działalność każdego ośrodka doradztwa rolniczego wpisuje się w strategię poszczególnych województw. Ścisła współpraca z Urzędami Marszałkowskimi oraz ich nadzór i ogromne wsparcie merytoryczne pozwala sprostać wszystkim oczekiwaniom i wyzwaniom stawianym przez rolników i mieszkańców obszarów wiejskich. Ośrodki doradztwa rolniczego od dawna ściśle współpracują z instytucjami badawczymi resortu rolnictwa i instytucjami pracującymi na rzecz rolnictwa i są transferem wiedzy z nauki do praktyki rolniczej. Żadna zmiana podległości absolutnie nie usprawni komunikacji między tymi jednostkami.

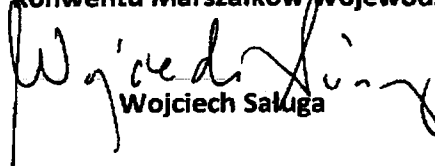
Należy zaznaczyć również, że w proponowanej ustawie o zmianie ustawy o jednostkach doradztwa rolniczego nie ma żadnej wzmianki dotyczącej zadań z zakresu doradztwa realizowanych zarówno odpłatnie, jak i nieodpłatnie. Należy zatem sądzić, że posłom PIS – autorom proponowanych zmian – ewidentnie zależy tylko na zmianach

personalnych, które w żaden sposób nie wpłyną korzystnie na działalności jednostek doradztwa rolniczego.

Zmiany w ustawie powinny głównie dotyczyć zadań merytorycznych, które powinny być dostosowane do potrzeb rolnictwa w ostatnich latach gwałtownie rozwijającego się. Należy więc zauważyć, że w tym przypadku nie wychodzi się naprzeciw potrzebom rolnika, projektodawcom nie zależy na merytorycznym doradztwie, a jedynie na zmianach kadrowych.

Konwent Marszałków jeszcze raz wyraża swoje zbulwersowanie projektowaną zmianą w ustawie o jednostkach doradztwa rolniczego, która godzi w interesy rolnictwa i rolników w poszczególnych województwach i jest zdecydowany oraz zdeterminowany popierać samorządy województw w obronie ich suwerenności, poszanowania praw, w tym ochrony ich prawa własności.

**Przewodniczący
Konwentu Marszałków Województw RP**

Wojciech Saługa

Zdanie odrębne Marszałka Województwa Podkarpackiego

Do stanowiska Konwentu Marszałków z dnia 22 czerwca 2016 r.

w sprawie projektu zmiany ustawy o jednostkach doradztwa rolniczego

W związku z rozpatrywanym projektem ustawy o zmianie ustawy o jednostkach doradztwa rolniczego Marszałek Województwa Podkarpackiego w pełni popiera zaprojektowane zmiany.

Ośrodki doradztwa były już państwowymi jednostkami organizacyjnymi posiadającymi osobowość prawną od dnia 1 stycznia 2005 r. do dnia 31 lipca 2008 r. Zgodnie z art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 22 października 2004 r. o jednostkach doradztwa rolniczego przewidziano, że: „Jednostki doradztwa rolniczego są państwowymi jednostkami organizacyjnymi posiadającymi osobowość prawną, prowadzącymi doradztwo rolnicze obejmujące działania w zakresie rolnictwa, rozwoju wsi, rynków rolnych oraz wiejskiego gospodarstwa domowego, mające na celu poprawę poziomu dochodów rolniczych oraz podnoszenie konkurencyjności rynkowej gospodarstw rolnych, wspieranie zrównoważonego rozwoju obszarów wiejskich, a także podnoszenie poziomu kwalifikacji zawodowych rolników i innych mieszkańców obszarów wiejskich.” Jednostki te były podległe wojewodom w myśl art. 3 ust. 3 ustawy poprzez zapis „Ośrodek doradztwa podlega właściwemu miejscowo wojewodzie.” Przez ten okres w pełni realizowały swoje zadania do których zostały powołane.

System doradztwa rolniczego w Polsce składa się z 16 wojewódzkich ośrodków doradztwa rolniczego (ODR) oraz Centrum Doradztwa Rolniczego w Brwinowie (CDR). Centrum funkcjonuje jako państwowa osoba prawna i podlega bezpośrednio ministrowi rolnictwa, natomiast wojewódzkie ośrodki doradztwa rolniczego podlegają bezpośrednio Marszałkom Województw.

Obecnie struktura, tj. 16 ośrodków doradztwa rolniczego podległych poszczególnym Marszałkom Województw tworzy strukturę kilkunastu w żaden sposób niepowiązanych ze sobą jednostek. Nie ma też ośrodka decyzyjnego, aktywnie koordynującego działalność ośrodków doradztwa z punktu widzenia realizacji celów polityki rolnej państwa.

Podporządkowanie ośrodków doradztwa rolniczego Ministrowi Rolnictwa oznacza lepszą koordynację działań w skali całego kraju jeżeli chodzi o wydatkowanie funduszy unijnych czy też dopłaty bezpośrednie.

Ośrodki wojewódzkie staną się osobami prawnymi. Należy zauważyć, że zmienia się jedynie charakter prawny wojewódzkich ośrodków doradztwa rolniczego. Grunty będące przedmiotem użytkowania wieczystego ośrodków, stanowiące własność województwa, nadal będą w użytkowaniu wieczystym wojewódzkich ośrodków doradztwa rolniczego. Zmiana charakteru prawnego wojewódzkich jednostek doradztwa rolniczego pozostaje zatem bez wpływu na stosunki majątkowe tych jednostek.

Nabycie mienia wojewódzkich ośrodków doradztwa rolniczego przez poszczególne samorzady województw odbywało się na zasadzie deklaratoryjnych decyzji poszczególnych Wojewodów stwierdzających nabycie z mocy prawa z dniem 1 sierpnia 2009 roku prawa własności nieruchomości pozostających w użytkowaniu wieczystym poszczególnych ośrodków doradztwa rolniczego. Mowa o oczywistym naruszeniu fundamentalnej dla obrotu cywilnoprawnego zasady samodzielności i poszanowania własności, również jednostek samorządu terytorialnego, poprzez narzucenie jednostce samorządu, w całkowitym oderwaniu od jej woli, przy równoczesnym istnieniu po jej stronie statusu właściciela nieruchomości wraz ze wszystkimi obciążeniami, a w tym przypadku prawem użytkowania wieczystego na rzecz państwowej osoby prawnej jest nieporozumieniem. Mienie poszczególnych ośrodków doradztwa rolniczego Samorzady nabywały nie w drodze umów cywilnoprawnych, a na bazie prawa administracyjnego w drodze decyzji deklaratoryjnych właściwego miejscowo Wojewody na podstawie art. 31 ust. 1 i 32 ust. 1 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o zmianie niektórych ustaw w związku ze zmianami w organizacji i podziale zadań administracji publicznej w województwie (Dz. U. Nr 92 poz. 753 z 2009 r.) w związku z art. 2 ust. 1 pkt. 2, ust. 2a i ust. 2b ustawy z dnia 22 października 2004 r. o jednostkach doradztwa rolniczego (Dz. U. Nr 251 poz. 2507 z późn. zm.).

